

ชื่อเรื่อง	ความพึงพอใจของเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการส่งเสริมการเลี้ยงปลา ทับทิมในบ่อดินของจังหวัดนครศรีธรรมราช
ชื่อผู้เขียน	นายประเสริฐ ขนอม
ชื่อปริญญา	วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร
ประธานกรรมการที่ปรึกษา	อาจารย์ ดร.ปรารธนา ยศสุข

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการส่งเสริมการเลี้ยงปลาทับทิมในบ่อดินของจังหวัดนครศรีธรรมราช มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล เศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการฯ ระดับความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการฯ ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล เศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการต่อความพึงพอใจในการเข้าร่วมโครงการฯ และปัญหาและอุปสรรค ตลอดจนข้อเสนอแนะของเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการส่งเสริมการเลี้ยงปลาทับทิมในบ่อดินของจังหวัดนครศรีธรรมราช ผู้ให้ข้อมูลในการวิจัย คือ เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการส่งเสริมการเลี้ยงปลาทับทิมในบ่อดินของจังหวัดนครศรีธรรมราช ในปี พ.ศ. 2546 จากการสุ่มตัวอย่างจำนวน 99 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลคือ แบบสัมภาษณ์ และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสถิติสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Statistical Package for the Social Sciences: SPSS for Windows)

ผลการศึกษาปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล เศรษฐกิจ และสังคม พบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุเฉลี่ยประมาณ 47 ปี ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา มีรายได้รวมจากในและนอกภาคการเกษตรเฉลี่ยประมาณ 113,759.60 บาทต่อปี มีประสบการณ์ในการเลี้ยงปลาเป็นอาชีพเฉลี่ยประมาณ 2 ปี มีขนาดพื้นที่บ่อเลี้ยงปลาเฉลี่ยประมาณ 1 ไร่ ส่วนใหญ่เป็นสมาชิกของสถาบันการเกษตรโดยเป็นสมาชิกของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์มากที่สุด โดยส่วนใหญ่รับข่าวสารเกี่ยวกับการเลี้ยงปลาทับทิมโดยการติดต่อกับเพื่อนเกษตรกร และเคยติดต่อกับเจ้าหน้าที่ประมาณ 2 ครั้งต่อปี

การศึกษาพบว่า เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการส่งเสริมการเลี้ยงปลาทับทิมในบ่อดินมีความพึงพอใจระดับมากในด้านการคัดเลือกเกษตรกร และด้านการถ่ายทอดความรู้ มีความพึงพอใจในระดับปานกลางในด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านการสนับสนุนปัจจัยการผลิต และด้านการติดตามผลการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ประมาณ

นอกจากนั้นการศึกษานี้ยังพบอีกด้วยว่า อายุ และระดับการศึกษามีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับระดับความพึงพอใจต่อโครงการฯ ในด้านการคัดเลือกเกษตรกร และการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับเรื่องปลาทับทิมทางโทรทัศน์มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับระดับความพึงพอใจต่อโครงการฯ ในด้านการถ่ายทอดความรู้ ส่วนเพศ รายได้ ประสบการณ์ในการเลี้ยงปลา ขนาดพื้นที่บ่อเลี้ยงปลา การเป็นสมาชิกกลุ่มด้านการเกษตร การรับรู้ข่าวสารเรื่องการเลี้ยงปลาทับทิมและการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ประมง ไม่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการเข้าร่วมโครงการฯ

สำหรับปัญหาอุปสรรคและแนวทางแก้ไขของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ พบว่า การประชาสัมพันธ์โครงการฯ ให้ทราบทางสื่อมวลชนยังมีน้อย ระยะเวลาในการคัดเลือกเกษตรกรนานเกินไป การถ่ายทอดความรู้ในด้านต่าง ๆ ของเจ้าหน้าที่ประมงค่อนข้างเร็ว เกษตรกรตามไม่ค่อยทันและบางเรื่องค่อนข้างยาก จำนวนลูกพันธุ์ปลาทับทิมที่ได้รับมีจำนวนน้อย ขนาดเล็ก และไม่แข็งแรง และ ความถี่ในการเยี่ยมชมของเจ้าหน้าที่น้อย แนวทางแก้ไข คือ ให้มีการประชาสัมพันธ์โครงการฯ ทางสื่อมวลชนให้มากขึ้น เจ้าหน้าที่ควรมีการสาธิต เพื่อเข้าใจได้ง่ายและนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง กรมประมงควรคัดเลือกเฉพาะลูกพันธุ์ปลาทับทิมที่ขนาดใหญ่และแข็งแรงมาแจก ตลอดจนเจ้าหน้าที่ประมงควรออกไปให้คำแนะนำและเยี่ยมชมเกษตรกรให้มากขึ้น

Title	Satisfaction of Farmers Participating in Tabtim Fish Culture in Pond Promotion Project of Nakhonsithammarat Province
Author	Mr.Prasert Khanom
Degree of	Master of Science in Agricultural Extension
Advisory Committee Chairperson	Dr.Pradtana Yossuck

ABSTRACT

The objectives of this study were to find out 1) personal and socio-economic characteristics of farmers participating in tabtim fish culture in pond promotion project, 2) their satisfaction with such project, 3) factors related to their satisfaction, and 4) their problems and recommendations to improve the tabtim fish culture in pond promotion project. The data were collected by using questionnaires from 99 samples of the farmers participating in the project and analyzed by the Statistical Package for the Social Sciences for Windows (SPSS for Windows).

The findings showed that the respondents were male, 47 years old on average, had completed secondary education, had an average income of 113,759.60 baht, average fish production experience of 2 years, and an average size of pond of 1 rai. Most of them were members of farmers' institutions, particularly the Bank for Agriculture and Agricultural Cooperative, received news and information about tabtim fish culture from friends, and contacted fisheries officers at an average of 2 times per year.

It was found that the farmers had a high level of satisfaction with farmer selection and knowledge transfer and a moderate level with public relations, support for factors of production, and fisheries officers' monitoring of working.

It was also found that age and education were significantly correlated with the farmers' satisfaction with the project in the aspect of farmer selection and access to information about tabtim fish was significantly correlated with the farmers' satisfaction in the aspect of knowledge transfer. Sex, income, fish production experience, size of pond, farmers' institutions

membership, access to information about tambak fish culture, and contact with fisheries officers were not correlated with the farmers' satisfaction with the project.

The farmers' problems concerning the project were insufficient public relations, time-consuming farmer selection, small quantity and size of fingerlings provided, too fast transfer of technologies, some of which were too difficult for the farmers to understand, and a low frequency of officers' visits to farms.

The farmers recommended more public relations through various media, demonstrations to facilitate the farmers' understanding of technologies and put them into practice properly, provision of high-quality fingerlings, and more frequent visits to fish farms by fisheries officers.